

Skole i October Maaned; det er overladt til Sogneforstanderskaberne at bestemme; de kjende Forholdene, som de ere, og de ere forffjellige i de forffjellige Egne af Landet, og det kunne Sogneforstanderskaberne meget godt gjøre, thi hvad have vi dem til, naar vi ikke ville overlade dem en saadan Afgjorelse og en saadan Indffydelse paa Sognenes Anliggender som den her foreslaaede? Vi sige til dem: I skulle komme sammen for at dictere Mulfter; ja, denne Myndighed have de nok, men vi faae ikke Børnene til at gaae i Skole derved. Havde de derimod Tilladelse til at sige: her i denne Egn, saaledes som Forholdene og Omstændighederne ere, kunne vi ikke forvente, at der bliver en Winterkolegang med 4 Dages Undervisning om Ugen, for vi naae til November Maaned, saa var det en anden Sag, og jeg troer rigtignok, at man skal komme Folkestemningen imøde ved at lade Sogneforstanderskaberne have Afgjorelsen i saa Henseende.

J. Petersen: Dersom det her foreliggende Lovforslag havde været affattet saaledes, at der havde været taget en Maaned til Skoletiden om Foraaret istedetfor den, der foreslaaes taget fra om Efteraaret, saa skulde jeg have givet det min Stemme, men saaledes som det nu foreligger, kan jeg det ikke, thi det forekommer mig, at naar vi ere enige om, hvad vi dog vist Alle ere, at der maa gjøres saa meget som muligt for Oplysningens Fremme blandt den opvoxende Ungdom, saa troer jeg ikke, det gaaer an at indstrænke den nu befalede Skoletid, der allerede efter min Mening er saa meget indstrænket, som den vel kan taale at være. Naar den ærede Forslagsstiller saa ofte har udtalt, at Børnene Intet lære ved Mulfteringer, saa har han jo fuldkommen Ret deri, men det kan dog vistnok paa den anden Side ikke nægtes, at den Skoletvang, der har været brugt, siden Skoleloven af 1814 emanerede, har udrettet en stor Deel; det er idetmindste min Overbeviisning, at den har bragt mange Børn i Skolen, og naar de komme der, saa maae de dog vel lære Noget. Jeg er fuldkommen enig med dem, der mene, at Frivillighed ogsaa her kunde være det Rette, men jeg troer, at denne Frivillighed eller Frihed vilde blive misbrugt.

Hvad angaaer det Endringsforslag, der er skillet, da kan jeg ikke være enig med den ærede Rigsdagmand for Aalborg Amts Aede Balgfreds (M. Andersen) i, at det har Lidet eller Intet at betyde. I en vis Henseende har det maaskee ikke Meget at betyde, men det forekommer mig dog ret heldigt, at man ikke tillige skal tage Skolelæreren paa Raad med. Det hedder i Lovforslaget: „hvor Saadant ønskes af Forældre eller Børgere i Skoledistriktet, og vedkommende Skolelærer ikke erklærer sig derimod“; dette Sidste synes vel at være rimeligt, og jeg erkjender ogsaa, at det paa mange Steder vilde være rigtigt, at man tog Skolelæreren med paa Raad, men skal det gjælde i det foreliggende Tilfælde overalt, saa troer jeg rigtignok Lovforslaget er uden Betydning, thi jeg er af den Mening, at Skolelærerne paa de fleste Steder vil være imod at begynde Skoletiden Kl. 6 om Morgenen. I min nærmeste Egn og navnlig paa det Sted, hvor jeg allerbedst er kjendt, er jeg aldeles overbeviist om, at det fik aldeles Intet at betyde, thi Skolelæreren vilde ikke gaae ind derpaa; hvorledes det forholdes paa andre Steder, kan jeg derimod ikke have nogen bestemt Mening om. Jeg har ofte som en Landmand, der ogsaa i denne Henseende har nogen Erfaring, følt, hvilken Gene det er at have de Børn i Tjeneste, der skulle søge Skolen; jeg har ofte maattet savne min Dreng fra mine Kreaturer og fra det Arbejde, han ellers kunde udføre, men han har dog stadig søgt Skolen. Hvad angaaer Skolegangen i October Maaned, saa vil jeg indrømme, at der vel kan indtræffe Tilfælde, hvor et enkelt Barn kan blive borte derfra, men i den Skole, jeg kjender allerbedst, er det en Sjeldenhed, og det er ikke der den almindelige Mening, at Skolen skulde aldeles ophøre i October Maaned. Det, Børnene lære i denne Maaned, er vist ligesaa gavnligt for dem som det, de lære paa andre Tider af Aaret, men det er jo muligt, at Sagen stiller sig anderledes paa andre Steder. Jeg har vel hørt Flere sige, at der er adskillige Steder, hvor Skolen kun bliver lidet besøgt i October, men det Samme er maaskee ogsaa Tilfældet i de andre Maaneder af Aaret. Hvad Sagen i